

Výročná správa
Slovenského zväzu telesne postihnutých
za rok 2024

1 CHARAKTERISTIKA SZTP

V zmysle Stanov SZTP je **Slovenský zväz telesne postihnutých** celo republikový, dobrovoľný, humanitný a nepolitický subjekt, otvorený pre každého občana, ktorý sa chce podieľať na jeho poslaní. SZTP združuje občanov s telesným postihnutím a ťažkým telesným postihnutím, rodičov telesne postihnutých detí, rodinných príslušníkov telesne postihnutých občanov, priaznivcov telesne postihnutých bez rozdielu národnosti, štátnej príslušnosti, pohlavia, rasy, farby pleti, jazyka, viery a náboženstva, politického, či iného zmýšľania, národného alebo sociálneho pôvodu, príslušnosti k národnostnej alebo k etnickej menšine, majetku, rodu, alebo iného postavenia.

Činnosť našej organizácie je veľmi rozmanitá, dotýka sa rôznych oblastí spoločenského života. Každoročne organizujeme aktivity z oblasti športu, kultúry, vzdelávania, prístupnosti dopravy, stavebného prostredia a pod.

1.1 Organizačná štruktúra SZTP

predsedníčka a štatutárna zástupkyňa SZTP : **Ing. Monika Vrábľová**

prvý podpredseda SZTP : **Ing. Milan Dohun**

druhý podpredseda SZTP : **Elena Rónaiová**

zloženie Republikovej rady SZTP:

KC SZTP Bratislava

KC SZTP Nitra

KC SZTP Trenčín

KC SZTP Banská Bystrica

KC SZTP Žilina

KC SZTP Košice

KC SZTP Trnava

KC SZTP Prešov

RŠO SZTP ŤTP a vozičkárov

RŠO SZTP Asociácia POLIO v SR

Oľga Vlašičová,

Martin Drdoš,

Elena Rónaiová,

Mgr. Ivana Matejčíková,

Mária Antalová,

Milan Kubala,

Monika Repková,

Anna Olejárová,

Ján Miho,

Ing. Milan Dohun.

predsedníčka RKK SZTP:

Zlatica Kokorud'ová

riaditeľka SZTP:

Mgr. Oľga Bohuslavová

2 HLAVNÉ CIELE SZTP

2.1 Oblasť sociálneho poradenstva a sociálnej prevencie

Jednou z priorít SZTP bolo aj v roku 2024 poskytovanie sociálneho poradenstva a sociálnej prevencie, ktoré bolo zamerané na vyhľadávanie klientov, ktorí potrebovali odbornú pomoc v prirodzenom prostredí, poskytovanie informácií v zmysle zákona o sociálnych službách č. 448/2008 Z.z.. Poskytovali sme informácie a poradenstvo o spôsobe

vybavovania peňažných príspevkov na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia v zmysle zákona č. 447/2008 Z.z., informácie v zmysle zákona č. 5/2004 o službách zamestnanosti v znení neskorších predpisov a ďalších zákonov bezprostredne súvisiacich s oblasťou života telesne a ťažko telesne postihnutých občanov. SZTP poskytoval sociálne poradenstvo všetkým občanom, ktorí o to prejavili záujem. Sociálni pracovníci poskytovali sociálne poradenstvo a sociálnu prevenciu pri osobnej návšteve klienta na SZTP, kde mu bola založená príslušná dokumentácia alebo e-mailom (založená otázka a odpoveď), poštou prípadne telefonicky. Členovia – dobrovoľníci a pracovníci SZTP vykonávali sociálne poradenstvo vo svojich poradenských centrách.

V zmysle zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1997 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov špecializované sociálne poradenstvo sa vykonáva na základe akreditácie, ktorú udeľuje MPSVR SR.

2.2 Rekondično –rehabilitačné a integračné pobyty

Členovia SZTP sa každoročne zúčastňujú na rekondično – rehabilitačných a integračných pobytoch, na ktorých najmä metódami sociálnej rehabilitácie prispievajú k udržiavaniu alebo zlepšovaniu zdravotného stavu, ako telesnému tak aj duševnému.

Cieľom našich rekondično – rehabilitačných a integračných pobytov je umožniť začlenenie občanov s telesným a ťažkým telesným postihnutím do spoločnosti a zabezpečiť im čo najlepšiu dosiahnuteľnú kvalitu života, s najvyššou možnou mierou nezávislosti, samostatnosti, sociálnej integrácie, osobného zadosťučinenia a ľudskej dôstojnosti. V rámci sociálnej rehabilitácie sa venujeme rehabilitačnej činnosti, práci so psychológom a sociálnym zručnostiam.

3 AKTIVITY

3.1 Legislatívna činnosť

Neoddeliteľnou súčasťou práce SZTP je pripomienkovanie legislatívy, ktorá vo vzťahu k životu občanov s telesným a ťažkým telesným postihnutím je veľmi dôležitá. Táto činnosť sa vykonáva najmä cez Národnú radu občanov so zdravotným postihnutím v SR. V poslednom období sme sa aktívne zapájali do návrhu tvorby stavebného zákona a jeho vyhlášok. Boli sme sklamaní, že návrh zákona bol stiahnutý a namiesto neho bude novelizovaný ten starý.

3.2 Rekreácie, šport, voľný čas

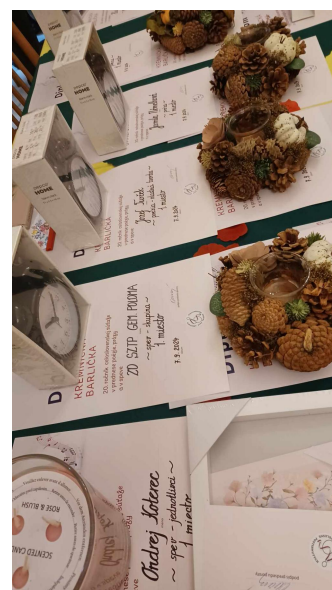
Na rekreáciu projekty nepodávame. Túto činnosť sme zabezpečili pre naše krajské centrá cez SOREU. Pokiaľ ide o šport a voľno časové aktivity, boli zabezpečované v rámci Medzinárodného dňa osôb so zdravotným postihnutím, ktorý sa uskutočňuje každý rok v inom regióne. Medzinárodný deň osôb so zdravotným postihnutím má dve časti a to jednu športovú a jednu vzdelávaciu. Predchádzali tomu športové dni na základných organizáciách, okresných centrách i krajských centrách.

3.3 Kultúra

V roku 2024 našu kultúrnu činnosť podporilo **Ministerstvo kultúry SR** a to v rámci Grantového programu 2024 - **Kultúra znevýhodnených skupín obyvateľstva**.

3.3.1 Kremnická barlička 2024 – 20. ročník celoslovenskej súťaže v speve, prednese poézie a prózy“

V dňoch 6. – 8. septembra 2024 sa uskutočnil 20. ročník „Kremnickej barličky“ – celoslovenskej súťaži ľudí s telesným postihnutím v prednese poézie, prózy a v speve, ktorý sa už tradične konal v priestoroch rekreačného strediska Toliar v Kremnici. Súťaž v roku 2024 prebiehala v kategóriách – spev jednotlivci a skupiny, prednes poézie a prózy a vlastná tvorba, v slovenskom, maďarskom, rusínskom, poľskom a ukrajinskom jazyku.

Výhercovia celoslovenskej súťaže „Kremnická barlička 2024“

SPEV – jednotlivci

1. Koterec Ondrej – BA Petržalka
2. Slaušek Henrich – BA Petržalka
3. Špaleková Ema – Gem.Poloma

SPEV – skupina

1. ZO SZTP Gemerská Poloma
2. Ján a Zdenka Petrášovi – Senica
3. Ján Kubala, Anton Hančín – Oščadnica

POÉZIA

1. Anton Kakaš – Bratislava II.
2. Valéria Šikulová – Levice
3. Mária Antalová – Gem. Poloma

PRÓZA

1. Jarmila Némethová – Dolný Kubín
2. Danka Horská – Brezno

POÉZIA – vlastná tvorba

1. Jozef Turček – Veľký Lapáš
2. Dušan Hanko – Nitrianska Streda
3. Veronika Kopúňková – Senica

PRÓZA – vlastná tvorba

1. Helena Slamková – Pezinok
2. Renáta Ulrichová – DSS Bardoňovo
3. Anna Šutáková – Dolný Hričov

Súčasťou podujatia „Kremnická barlička“ bola aj výstava ručných prác – výšivky, paličkovaná čipka, figúrky z textilu, výrobky z dreva z dielne ľudí s telesným postihnutím a pod.

3.3.2 „Svet ako ho vidíme my“ – výstava výtvarných prác ľudí s telesným a ťažkým telesným postihnutím

V roku 2024 sa konal už 16. ročník výstavy výtvarných prác ľudí s telesným a ťažkým telesným postihnutím s názvom „**Svet ako ho vidíme my**“. Aj v tomto roku Republikové centrum SZTP rozšírilo ponuku vystavovaných prác tak, že k obrazom pribudli aj výrobky z dreva, drôtu a šúpolia, tokárstvo, rezbárstvo, šperky, čo našu výstavu určite obohatilo.

Prvé kolo výstavy sa konalo pod záštitou starostu obce Ivanka pri Dunaji v priestoroch Informačného centra v termíne od 11.6. – 30.6.2024. Druhé kolo sa konalo v priestoroch Židovskej školy v Leviciach v termíne od 22.7. – 16.8.2024 pod záštitou primátora mesta Levice.

Obidve kolá mali veľký úspech aj vďaka tomu, že jednotlivé kolá výstavy sa realizovali v bezbariérových priestoroch. V úvode bol zabezpečený kultúrny program z daného regiónu.

otvorenie výstavy v Ivanke p/Dunaji

otvorenie výstavy v Leviciach

3.3.3 „Tak to vidíme my“ – výstava fotografií očami ľudí s telesným postihnutím

Prvé kolo výstavy sa uskutočnilo v Chorvátskom múzeu v Bratislave m.č. devínska Nová Ves v termíne 14.5. – 31.5.2024 pod záštitou starostu m.č. DNV a druhé kolo sa konalo vo výstavných priestoroch Denného centra Brezová pod Bradlom v termíne od 23.9. – 4.10.2024. Výstava bola organizovaná pod záštitou primátora mesta.

výstava v Brezovej pod Bradlom

výstava v Devínskej Novej Vsi

3.3.4. Zbierka básnickej a prozaickej tvorby ľudí s telesným a ťažkým telesným postihnutím s názvom „S úsmevom je život ľahší ...“

V rámci 20. ročníka Kremnickej barličky bola uvedená do života 15. zbierka pod názvom „S úsmevom je život ľahší...“.

3.4 Životné prostredie

Slovenský zväz telesne postihnutých v roku 2018 poskytoval bezplatne poradenstvo v oblasti bezbariérových riešení stavieb a v rámci Bratislavského kraja vydával stanoviská k stavebným povoleniam a územným rozhodnutiam na základe predloženej stavebnej dokumentácie. Stanoviská a rozhodnutia boli vydávané v súlade s vyhláškou MŽP SR č. 532/2002, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie. V náplni to má externý pracovník SZTP

v roku 2024 sa usiloval o zvýšenie kompetencií komisií zriadených pri SZTP na elimináciu architektonických bariér voči štátnej správe a samospráve.

3.5 Oblasť informatiky

Slovenský zväz telesne postihnutých od roku 1995 vydáva vlastný časopis **TP + TP** telesne postihnutí + tolerancia, pomoc. Od roku 2017 grafickú úpravu a tlač zabezpečuje Kníhtač Gerthofer Zohor. Šírenie informácií formou časopisu sa veľmi osvedčilo. Obsahom časopisu bývajú informácie o úplne novej resp. novelizovanej legislatíve, ktorá je dôležitá vo vzťahu k životu občanov s telesným a ťažkým telesným postihnutím. Je tu možnosť prečítať si informácie o organizovaní rôznych podujatí - konferencií, školení, seminárov, workshopov, nechýbajú ani články zo života základných organizácií SZTP, užitočné informácie pre telesne a ťažko telesne postihnutých, spoločenská rubrika a pod. Oživením časopisu je aj sporadické uverejňovanie vlastnej literárnej tvorby našich členov.

Slovenský zväz telesne postihnutých vydával aj roku 2024 vlastný časopis „TP + TP telesne postihnutí + tolerancia, pomoc“. Na vydávanie časopisu sme dostali finančné prostriedky z MPSVR SR a mohli sme vydať 4 čísla. Asociácia POLIO pokračovala v tomto roku vo vydávaní časopisu „Informátor“ .

Jedna z foriem zviditeľňovania nášho zväzu a pravidelného informovania našich členov, ale aj širokej verejnosti, je naša webová stránka www.sztp.sk a FB Republikové centrum SZTP, kde sa venujeme témam: sociálna prevencia a sociálne poradenstvo, legislatíva, architektonické bariéry, informatika, vzdelávanie.

4 ČINNOSŤ SZTP V ORGANIZÁCIÁCH NA ÚZEMÍ SR

SZTP je členom Slovenskej humanitnej rady a Slovenského fóra občanov so zdravotným postihnutím Národnej rady občanov so zdravotným postihnutím v SR.